

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa  
Spisová značka: 4P/139/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8522201517  
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 06. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková  
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2023:8522201517.9

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. B. E. N., nar. X.X.XXXX a mal. B. D. N., nar. X.X.XXXX, obe trvale bytom K. X F/XXXXX, J. - O., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, deti rodičov: matky - C. N., XX.X.XXXX, trvale bytom K. X F/XXXXX, J. - O., právne zastúpenej JUDr. Mariánom Vojčíkom, advokátom AK, so sídlom Jazmínová 1, Košice a otca - I. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. XXXX/XX, D. P., právne zastúpeného JUDr. Slavomírom Firmentom, advokátom AK, so sídlom 17. novembra 14, Stará Ľubovňa, v konaní o úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom, takto

### rozhodol:

I. Súd zveruje mal. deti B. E. N., nar. X.X.XXXX a B. D. N., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky C. N., nar. XX.X.XXXX, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

II. Otec mal. deti I. N., nar. XX.X.XXXX je povinný prispievať na výživu mal. B. E. N. sumou 230,- eur mesačne a výživu mal. B. D. N. sumou 200,- eur mesačne, počnúc dňom 21.11.2022, ktoré výživné je povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. deti C. N..

III. V prevyšujúcej časti výživného súd návrh zamietá.

IV. Styk otca s mal. deťmi neupravuje.

V. Dlhé výživné za obdobie od 21.11.2022 do 31.5.2023 u mal. B. E. N. v sume 706,60 eur a u mal. B. D. N. v sume 716,60 eur je otec mal. deti I. N. povinný uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 100,- eur mesačne u každého z mal. deti spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania dlhu pod hrozbou straty výhody splátok pri neuhradení či len jednej splátky.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

### odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - matka mal. detí, návrhom podaným na tunajšom súde dňa 21.11.2022 prostredníctvom právneho zástupcu žiadala, aby súd upravil výkon rodičovských práv a povinností tak, že mal. deti B. E. N., nar. X.X.XXXX a mal. B. D. N., nar. X.X.XXXX zverí do jej osobnej starostlivosti a otcovi uloží povinnosť prispievať na ich výživu sumou po 550,- eur mesačne pre každé z mal. detí, odo dňa podania návrhu na súd.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že s I. N. uzatvorili manželstvo dňa XX.XX.XXXX pred matričným úradom Stará Ľubovňa. Manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Stará Ľubovňa, vo zväzku XX, ročník XXXX, strana X, por. č. XX. Manželia už nežijú v spoločnej domácnosti. Finančne spolu nehospodária a manžel neprispieva na potreby detí aj keď tieto uznal za svoje. Mal. B. D. N. sa narodila dňa XX.XX.XXXX. Jej údaje sú zapísané na matričnom úrade Stará Ľubovňa vo zväzku XX, ročník

XXXX, strana XXX, poradové číslo XXX. Mal. B. E. N. sa narodila XX.XX.XXXX. Jej údaje sú zapísané v knihe narodení Osobitnej matriky MV SR- Bratislava vo zväzku ORI/XXX, ročník XXXX, strana XX, poradové číslo XXX.

Manžel uznal otcovstvo k obom maloletým deťom súhlasným vyhlásením v zmysle § 90 ZR, t.j. došlo k uplatneniu druhej domnienky otcovstva. Účastníci sa dňa 14.09.2021, t.j. pred uzatvorením manželstva dostavili na matričný úrad za účelom vykonania súhlasného vyhlásenia rodičov o otcovstve k mal. B. a dňa 06.10.2021 k maloletej B..

3. Uznesením č. k. 4P/139/2022-18 zo dňa 13.12.2022 súd ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnej práce a rodiny Stará Ľubovňa.

4. Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach, otcovi a kolíznemu opatrovníkovi doručil rovnopis návrhu matky na vyjadrenie a vo veci nariadil pojednávanie.

5. Otec mal. detí sa podaním zo dňa 8.1.2023 prostredníctvom práv. zástupcu vyjadril k návrhu a uviedol, že nie je biologickým otcom mal. detí, avšak uznal otcovstvo k obom mal. deťom súhlasným vyhlásením podľa § 90 Zák. o rodine. Dnes už vie, že to bol unáhlený krok.

Matka mal. detí už požiadala jednak o rozvod manželstva, ako aj podala návrh na súd o zapretie otcovstva.

Aj napriek tomu, že nie je biologickým otcom mal. detí je ochotný platiť na deti primerané výživné. Matkou požadované výživné však považuje za neprimerané a nezodpovedajúce ich odôvodneným potrebám, a preto s ním nesúhlasí. Pozná výdavky na mal. deti vo veku 5 a 1 rok a má zato, že primeraným výživným je suma 150,- eur na staršie dieťa a 110,- eur na mladšie dieťa a toto je ochotný aj platiť. So zverením mal. detí do osobnej starostlivosti matky súhlasí. Je konateľom spoločnosti AGROKARPATY, s.r.o. Plavnica a jeho príjem je 2.350,- eur čistej mzdy.

6. Matka písomným podaním zo dňa 18.4.2023 vyčíslila náklady na mal. B. D. a to: bývanie - 366,66 eur, strava 150,- eur mesačne, ošatenie a obuv 100,- mesačne, hygienické potreby/drogéria 40,- eur/mesačne, lieky 20,- eur/mesačne, aktivity vo voľnom čase 100,- eur/mesačne, hračky, edukačné pomôcky 50,- eur/mesačne, športové potreby, 40,- opatrovateľka 700,- eur/mesačne. Celkové výdavky na mal. dieťa B. D. N. spolu: 1.566,67 eur/mesačne a na mal. B. E. N.: bývanie 366,66 eur, strava 190,- eur/mesačne, ošatenie a obuv 100,- eur/mesačne, hygienické potreby/drogéria 50,- eur/mesačne, lieky pri bežných ochoreniach 35,- eur/mesačne, lieky predpísané odb. lekárom 25,- eur/mesačne, aktivity vo voľnom čase 150,- eur/mesačne, školské potreby 30,- eur/mesačne, strava v škole 40,- eur/mesačne, krúžky 30,- eur/mesačne, školské výlety a vreckové 5,- eur/mesačne, ZUŠ (hudobná a výtvarná výchova) 20,- eur/mesačne, hračky, edukačné pomôcky 50,- eur/mesačne, športové potreby 60,- eur/mesačne. Celkové výdavky na mal. dieťa B. E. N. spolu: 1.151,67 eur/mesačne

7. Otec s týmito výdajmi, ktoré uviedla matka nesúhlasil a v podaní zo dňa 24.4.2023 uviedol, že nesúhlasí s akceptovaním mesačného výdavku vo výške 1.100,- eur za nájom bytu v Bratislave ako dôvodného výdavku, nakoľko z dostupných informácií je zrejmé, že manželka sa spoločne s deťmi nachádza v Starej Ľubovni, býva u rodičov na ul. X. XXX/XX, odkiaľ pracuje z domu (tzv. home office) a do Bratislavy cestuje veľmi sporadicky,

1 - 2 krát do mesiaca, t. j. nájomné za užívanie bytu je zbytočným výdavkom, ak vôbec reálne dochádza k reálnemu plateniu nájomného a nejde tu o účelovú dohodu medzi manželkou a jej predchádzajúcou prenajímateľkou. Sama manželka sa pred kolízny opatrovníkom vyjadrila, že v Bratislave má vybavený nájom a s deťmi sa iba plánuje odsťahovať.

Manželka uzatvorila zmluvu o nájme dňa 15.12.2022 s účinkami od 01.01.2023 do 31.12.2023, pričom návrhom zo dňa 16.11.2022 si uplatňuje výživné odo dňa podania návrhu; aj preto je tento výdavok čisto účelový.

Nesúhlasil ani s akceptovaním výdavku na opatrovateľku vo výške 700,- eur/mesiac, nakoľko jednak tento nebol nijako preukázaný a má zato, že nie je ani nevyhnutný. Manželka pracuje z domu, takže sa o B. D. dokáže postarať a ak by aj potrebovala občas pomoc, iste by jej rodičia pomohli tak, ako to je bežné v ostatných slovenských domácnostiach so starými rodičmi na dôchodku. Opatrovateľka v danej situácii je nadštandardom a osobitne je nadštandardným aj manželkou uvádzaný údajný mesačný výdavok zaň. Za nie nevyhnutný považuje aj jej výdavok na sporenie pre deti 100,- eur na mesiac.

Ako neprimerane vysoké sú podľa neho aj sumy a výdaje ako - strava, ktorá spoločne mesačne má údajne byť pre manželku a deti 640,- eur + strava v škôlke 40,- eur, ošatenie a obuv manželky 250,-

eur, zdravotné a kozmetické výdavky manželky 100,- eur, u B. ošatenie 100,- eur, aktivity vo voľnom čase 100,- eur, hračky, edukačné pomôcky 50,- eur a športové potreby 40,- eur, - u B. ošatenie 100,- eur, aktivity vo voľnom čase 150,- eur, hračky, edukačné pomôcky 50,- eur a športové potreby 60,- eur. Aj keď nie je biologickým otcom detí, je ochotný platiť na deti primerané výživné.

V písomnom stanovisku zo dňa 15.5.2023 /č. I. 238/ špecifikoval svoje výdaje a to: výživné určené súdom na syna E. N. z prvého manželstva k rukám matky 150,- eur, inkaso domácnosť (voda, elektrina, plyn, RTVS) 277,12 eur, Ekos odpady 5,- eur, splátka úveru poskytnutého VÚB, a.s. vo výške 40,160 eur, splátka 248,61 eur mesačne, internet, televízia - 12,99 eur, krmivo pre poľovne upotrebitelného psa 40,- eur mesačne, výdavky s chodom domu 100,- eur - 200,- eur mesačne, palivové drevo na kúrenie 900,- eur /rok, t. j. 75,- eur /mes., vysoká škola syn E. N. - strava, internát, krúžky, cestovné, škol. potreby 300,- eur - 400,- eur mesačne, strava domácnosť, kde žije s dvoma synmi C. N. a E. N. 400,- eur - 500,- eur mesačne, oblečenie 100,- eur mesačne, hygiena, drogéria 50,- eur mesačne, telefón 35,- eur - 40,- eur, auto pohonne hmoty, bez oprav 100,- eur mesačne, vitamíny, lieky 30,- eur - 35,- eur mesačne.

8. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 23.01.2023 o rodinných, sociálnych a bytových pomeroch na strane mal. detí uviedol, že matka s matrikovým otcom nežijú v spoločnej domácnosti od 9.11.2022. Matka spolu s maloletými deťmi žije v spoločnej domácnosti so starými rodičmi mal. detí zo strany matky. Sociálnym šetrením bolo zistené, že matka spolu s mal. deťmi býva v murovanom rodinnom poschodovom dome, v ktorom je 5 izieb. Dom je v osobnom vlastníctve starých rodičov mal. detí. Matka mal. detí zabezpečuje mal. deťom osobnú starostlivosť. Pracuje vo firme Lenovo Slovakia v Bratislave ako manažérka a jej mesačný príjem je cca 4.000,- eur a uplatňuje si daňový bonus. Je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 280,- eur mesačne a rodinných prídavkov na 2 deti v sume 60,- eur mesačne.

Dôvodom podania návrhu je, aby matrikový otec detí uhrádzal na ich výživu, keďže právne je otec mal. detí a matke treba pomôcť s výdajmi na mal. deti. Matka uviedla, že matrikový otec jej neprispieva žiadne výživné na mal. deti, nepodieľa sa na žiadnych výdajoch. Matka tiež uviedla, že už má vybavený nájom v Bratislave, s mal. deťmi sa plánuje odsťahovať.

Matrikový otec, pán N., uviedol, že je ochotný prispievať na mal. deti. Podľa neho je však matkou navrhovaná suma prehnaná, pretože si nemyslí, že sú výdaje na mal. deti tak veľké. Navrhuje zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti matky. Matrikový otec uviedol, že naďalej tiež trvá na zapretí otcovstva. Pán N. uviedol, že neprispieva žiadne výživné na mal. deti, pretože doposiaľ sa nemohol kontaktovať a ani približovať k matke detí, pretože má elektronický náramok na nohe. Doplnil, že aj o stretnutí na úrade informoval svojho probačného pracovníka. Chce prispievať na mal. deti, nevyhýba sa tejto povinnosti. Maloletá B. E. navštevuje MŠ - Vsetínska v Starej Ľubovni a stravuje sa v šk. zariadení. Maloletá má zvýšené výdaje na zdravotnú starostlivosť - má histamínovú intoleranciu, navštevuje detskú gynekológiu, nefrologickú ambulanciu a alergologickú ambulanciu. Maloletá má slabšiu imunitu. Celkové náklady na mal. B. E. boli vyčíslené v sume 1.222,- eur mesačne.

Maloletá B. D. nenavštevuje žiadne školské zariadenie. Maloletá má opatrovateľku. Dieťa je zdravé, prekonáva bežné detské ochorenia. Celkové náklady na mal. B. D. boli vyčíslené v sume 1.507,- eur mesačne. Náklady zahŕňajú ošatenie 100,- eur mesačne, stravu doma 100,- eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika 40,- eur mesačne, aktivity vo voľnom čase 100,- eur mesačne, bývanie 367,- eur mesačne, hračky, resp. športové potreby 100,- eur mesačne, opatrovateľka 700,- eur mesačne.

9. Na pojednávaní práv. zást. matky uviedol, že trvá na podanom návrhu na zverení mal. detí do starostlivosti matky a určení výživného zo strany otca na staršie dieťa vo výške 350,- eur mesačne a na mladšie dieťa vo výške 300,- eur mesačne, a to počnúc dňom podania návrhu na súd. Má za to, že všetky výdavky, ktoré matka vo svojich podaniach uviedla, a to najmä s poukazom na podanie z 18.4.2023, sú dôvodné, matka ich všetky vie preukázať.

Predložil výdavky matky týkajúce sa nájmu v Bratislave, ďalej predložil pracovnú zmluvu, ktorá uvádza miesto výkonu práce Bratislava, to znamená, že matka tam cestovať musí a matka má momentálne v práci zamestnávateľom zadaný pomer 3:2, to znamená 3 dni v týždni musí byť matka v práci v Bratislave na pracovisku a dva dni môže pracovať z domu ako „Home office“. Z uvedeného dôvodu je pre ňu nevyhnutné do Bratislavy cestovať a tam bývať, minimálne tie tri pracovné dni. Počas tých troch dní zvykne so sebou brávať aj mal. deti, z toho dôvodu, aby sa deti adaptovali, vzhľadom na to, že od júla tohto roku plánuje matka zmeniť aj spolu s deťmi miesto pobytu. Už aj evidenčne to vykonala, zmenili si tam pobyt na tej adrese, kde majú prenajatý byt a v podstate sa teraz snažia adaptovať na prostredie, hľadať školské a predškolské zariadenie v Bratislave pre mal. deti .

Pokiaľ ide o vyčíslené náklady na stravu, nejde o žiadnu prehnanú sumu, lebo keď si to vydělíme na osobu a dni je to 7,50 eur na deň na osobu, čiže to je 2,50 eur raňajky, obed, večera, kde nehovoríme o

tom, že deti majú jesť 5-krát denne tak je to čo robiť, aby sa do tých 7,50 eur deti zmestili. Ďalej náklady matky na ošatenie je treba vnímať skutočnosť tú, že matka pracuje na pozícii, ktorá si vyžaduje určitý štýl obliekania a nemôže do práce chodiť v nejakých tričkách a v nejakých rifľových nohaviciach. Pokiaľ ide o výdaje za opatrovatelku uviedol, že opatrovatelky nepracujú na zmluvu, sú to opatrovatelky, ktoré vypomáhajú a nedostávajú tieto peniaze oproti nejakým dokladom, ani cez výpisy z účtu. Mal. B. nastúpila do jaslí iba počnúc 10. aprílom 2023.

10. Matka mal. detí sa na pojednávaní pripojila k stanovisku svojho právneho zástupcu, poukázala na všetky zdokladované výdaje ako aj príjmy a tiež poukázala na návrh schválenia rodičovskej dohody v tom zmysle, aby výživné bolo určené sumami 300,- eur mesačne na mladšie dieťa a 350,- eur mesačne na staršie dieťa.

Mal. B. má od narodenia zdravotné problémy, týkajúce sa alergologických problémov, intoleranciu na jedlo, čiže musí mať vždy čerstvé jedlo, nemôže konzumovať žiadne predrobené jedlo, veľa zeleniny, ovocia a podobne, čo ma vplyv na jej pokožku, pretože trpí ekzémami. V súvislosti s tým musí používať krémy a sprchové gély, ktoré je potrebné zakupovať s čím sú spojené zvýšené výdaje cca 18-20 eur na gély, pokiaľ ide o krémy presnú sumu matka uviesť nevie, treba to zakupovať cca jedenkrát mesačne. Alergiológii navštevujú v Poprade, kde chodí jedenkrát za tri mesiace. Ďalej dieťa navštevuje nefrologickú ambulanciu taktiež v Poprade, kde chodí na kontroly jedenkrát za tri mesiace a detskú gynekologičku taktiež v Poprade. U mal. B. nie sú v tomto smere žiadne zvýšené výdaje.

11. Právny zástupca otca na pojednávaní poukázal na písomné stanoviská k podanému návrhu. Výdavky, ktoré uvádza matka sú neštandardné, sú zjavne zveličené a vôbec nekopírujú nejakú obvyklú výšku výdavkov, s ktorou sa bežne stretáva. Je možné akceptovať a musia sa akceptovať výdavky na zvýšenú zdravotnú starostlivosť ak sú primerané a takisto na bývanie, stravu. V sumare matka s mal. dieťaťom ročným a päťročným minie mesačne 4.500,- eur na bežné obvyklé výdavky, čo je neprimerané, a preto je potrebné tieto výdavky normálne zobjektivizovať.

Vo vzťahu k nájmu poukázal na to, že do apríla až do marca 2023 reálne matka bývala s deťmi v Starej Ľubovni u svojich rodičov, kde neuvádza síce žiadne výdavky s tým spojené, čiže asi neprispieva rodičom, na druhej strane v rovnakom čase si platí nájomne za byt v Bratislave, ktorý podľa ich názoru nemusí mať a nič na tom nemení ani jej stanovisko, že to musela urobiť v súvislosti s rozhodnutím zamestnávateľa. Otázne je, prečo až teraz začala v apríli chodiť do práce, v pomere 3:2, Deti sú teda v Starej Ľubovni, matka je s nimi, samozrejme dochádza občas do Bratislavy, vidno to aj z výdavkov na pohonné hmoty.

Navrhovateľka podala návrh v novembri, zmluva o nájme je uzatvorená od 1.1.2023 s tým, že reálne v ňom začne bývať skutočne ako to tvrdí aj s deťmi, až od júla 2023, kedy už potom reálne môžeme uvažovať o nejakom výdavku oprávnené.

Taktiež namietal nezdokladovaný výdaj za opatrovatelku, na športové aktivity ročného dieťaťa mesačne vyrátaná suma 100,- eur, na oblečenie a na obuv vynakladaných 150,- eur.

Otec zaplatil už za 4 mesiace výživné, ktoré v podstate on sa teda domnieva, že je adekvátne .

Na poslednom pojednávaní predložil doklad o zaplatení výživného už aj za mesiac máj 2023. Navrhol nižšiu sumu, a to na staršiu dcéru 200,- eur a na mladšiu dcéru 150,- eur.

12. Otec mal. dieťaťa poukázal v plnom rozsahu na stanovisko právneho zástupcu, Ďalej poukázal na svoje stanovisko, ktoré vyplýva zo záznamu z prvého stretnutia rodičov, teda na svoje príjmové pomery, ktoré uvádzal vo výške 2.350,- eur mesačne a v súvislosti s tým ani výživné, ktoré matka poopravila a žiada určiť sumami 300,- a 350,- eur mesačne, nie je únosné, aby mohol uhrádzať.

13. Kolízny opatrovník taktiež hodnotil matkou navrhované výživné ako nadštandardné a poukázal aj na to, že otec doteraz dobrovoľne uhrádza výživné v sumách 110,- a 150,- eur mesačne t.j. spolu 260,- eur mesačne.

14. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky mal. dieťaťa, otca mal. dieťaťa a oboch právnych zástupcov, kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s listinnými dôkazmi doloženými do spisu, a zistil nasledovný skutočný stav veci.

15. Otec I. N. uznal obe mal. deti za svoje súhlasným vyhlásením zo dňa 14.9.2021 ešte pred uzavretím manželstva s matkou mal. detí. Následne matka a otec uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX. T. č. je na tunajšom súde vedené konanie na návrh matky o zapretie otcovstva č.k. 4Pc/18/2022 z dôvodu, že

matrikový otec nie je ich biologickým otcom, a tiež konanie o rozvod manželstva č.k. 2Pc/19/2022, ktoré nie sú ešte právoplatne skončené. Matka a matrikový otec nežijú v spoločnej domácnosti od 9.11.2022. Matka žije s mal. deťmi v spoločnej domácnosti u svojich rodičov v rodinnom dome v Starej Ľubovni. Otec súhlasí s platením výživného, avšak nie v sume, ktorú navrhuje matka. Rodičia styk otca s mal. deťmi nežiadali upravovať.

16. Matka mal. detí pracuje vo firme Lenovo Slovakia v Bratislave ako manažérka a jej mesačný príjem je cca 4.160,- eur v hrubom, cca 3.500,- eur v čistom a uplatňuje si daňový bonus. Je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 280,- eur mesačne a rodinných prídavkov na 2 deti v sume 60,- eur mesačne.

17. Otec mal. detí pracuje ako konateľ spoločnosti Agrokarpaty, s.r.o. a jeho priemerný mesačný príjem je 2.350,- eur. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi E. /20-ročný/ v sume 150,- eur mesačne, ktorý ešte študuje.

18. Mal. B. má vek 6 rokov, mal. B. má necelé 3 roky.

19. Z vykonaného dokazovania a zo stanovísk oboch rodičov bolo preukázané, že matka a matrikový otec nežijú spolu tak, ako je horeuvedené od 9.11.2022, pre konflikty medzi nimi. Matka t.č. žije v rodinnom dome spolu so svojimi rodičmi. Má však vybavený podnájom v Bratislave v 3-izbovom byte, kde sa plánuje odsťahovať po ukončení školského roka t.j. v júli 2023, aj s mal. deťmi a kde mal. B. nastúpi od septembra do 1. ročníka základnej školy.

20. Medzi rodičmi bola zhoda na zverení oboch mal. detí do osobnej starostlivosti matke, nie však na výške výživného zo strany otca, aj keď matka v priebehu konania požadovala už nižšie výživné.

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

21. Podľa § 24 ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

22. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

23. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť

v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 65 ods. 1 Zák. o rodine Ak rodičia mal. dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov, deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

27. V č. I. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za a výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa.

28. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine ak je potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo ho zakáže.

29. PL.ÚS 26/05: a/ kontakt rodičov s ich mal. deťmi je takým významným činiteľom ovplyvňujúcim zdravý vývoj dieťaťa, ktorý sa zákonodarca rozhodol riešiť právnou úpravou styku rodičov s ich mal. deťmi, považuje ho za neoddeliteľnú súčasť rodičovských práv a práv dieťaťa upravených v zákone o rodine. Zákonodarca zasahuje do úpravy styku rodičov s dieťaťom len v špecifických, neštandardných situáciách, a to najmä v prípadoch, keď rodičia mal. dieťaťa spolu nežijú, ide najmä o prípad rozvodu manželov s mal. deťmi.

Právne posúdenie:

30. Predmetom konania je úprava rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas do rozvodu manželstva rodičov.

31. Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu o úprave práv a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu je najlepší záujem mal. dieťaťa, jeho citové väzby a vývinové potreby, ako aj stabilita budúceho výchovného prostredia. Matka a otec mal. detí zhodne navrhli, aby boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matke.

S poukazom na vykonané dokazovanie je podľa názoru súdu zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti matke v ich najlepšom záujme, pretože okrem iného otec zapísaný v rodnom liste je len ich matrikovým otcom a nie biologickým.

32. Čo sa týka určenia výživného na mal. deti, toto určenie závisí od výšky pravidelných ako aj nepravidelných mesačných platieb na deti, ako aj od posúdenia zárobkových schopností a možností otca, tak subjektívnych ako aj objektívnych, tiež majetkových pomerov, životnej úrovne, ako aj od iných vecných plnení nad rámec výživného určeného súdom. Z toho vyplýva, že pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná aj životná úroveň každého z rodičov, nakoľko platí, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. V § 62 ods. 2 Zákona o rodine je stanovený základný princíp na určenie výšky vyživovacej povinnosti rodičov k deťom. Určenie výšky vyživovacej povinností sa odvodzuje od možností, schopností a majetkových pomerov povinného subjektu, ktorým je v tomto prípade otec mal. detí.

33. Súd po vykonanom dokazovaní určil vyživovaciu povinnosť zo strany otca na mal.

B. E. N. sumou 230,- eur mesačne a výživu mal. B. D. N. sumou 200,- eur mesačne s poukazom aj na stanovisko kolízneho opatrovníka.

Zohľadnil pritom stav opodstatnených, odôvodnených a preukázaných potrieb mal. detí, pri rozhodovaní o výške výživného prihliadol aj na možnosti, schopnosti a tiež majetkové pomery na strane oboch rodičov ako aj na starostlivosť matky o mal. detí.

Ako je už horeuvedené medzi kritériá, ktoré súd posudzuje pri určení výživného patria schopnosti a možnosti. Od času kedy rodičia nevedú spoločnú domácnosť sú mal. deti v starostlivosti matky. Táto

pracuje v spoločnosti Lenovo Slovakia s.r.o., jej príjem je cca 4.160,- eur v hrubom, cca 3.500,- eur čistej mzdy. Pracuje v režime 3:2, t.j. 3 dni na pracovisku v BA a 2 dni z domu.

Matka je vlastníčkou nehnuteľnosti na LV č. XXX, k.ú. E. - zastavaná plocha a nádvorie, rodinný dom, v podiele 1, ktorý nadobudla kúpnu zmluvou evidovanou pod V XXXX/XXXX zo dňa 16.11.2000 - 37/00. /č.l. 261/, čo súd zistil z výpisu katastra nehnuteľnosti. Hodnotu nehnuteľnosti predmetu kúpy nezdokladovala.

34. Pokiaľ ide o výdaje uvádzané matkou, súd je toho názoru, že niektoré skutočne je potrebné vyhodnotiť ako nadštandardné, s poukazom aj na vek mal. detí, a to výdaj na mal. B. mesačne 1.576,- eur a na mal. B. 1.150,- eur mesačne. Spolu ide o sumu 2.726,- eur mesačne. Tieto výdaje matka v priebehu konania čiastočne menila. Konkrétne výdaj na opatrovatelku 700,- eur mesačne súd hodnotí ako nadštandardný a navyše je nezdokladovaný, nakoľko matka ničím nepreukázala, že opatrovatelke túto sumu aj platí. Okrem toho mal. dieťa B. je od 17.4.2023 v jasliach v Novej Ľubovni, kde matka platí 386,- eur mesačne, a teda skutočne tento výdaj je potrebné hodnotiť ako nadštandard, keďže obe deti sú v priebehu dňa v zariadení a z vyjadrenia matky okrem iného vyplynulo, že táto sa má starať aj o domácnosť, upratať, navariť a pod.. Toto nemôže byť ale na vrub matrikového otca.

Ďalší výdaj na bývanie - nájom za 3-izbový byt v Bratislave vo výške 1.100,- eur mesačne, tento matke pribudol až po podaní návrhu na súd t.j. od 1.1.2023, čo možno hodnotiť ako účelové zo strany matky, keďže do tohto obdobia s realizovaním práce v Bratislave zrejme problém nemala. Neobstojí ani argumentácia Covidového režimu a následne režimu 3:2 v práci, pretože ak bol problém finančný, zrejme matka si nemusela prenajať až 3-izbový byt, ale mohla si zabezpečiť byt menší, za ktorý by platila menej. Presťahovať sa aj s mal. deťmi do Bratislavy plánuje až v júli 2023, a teda až od tohto obdobia, resp. od septembra 2023 /nástup dieťaťa do školy/ mohla situáciu s bývaním riešiť inak, /väčším bytom/ keďže ako argumentuje výdaj je preto vyšší.

Ďalšie výdaje uvádzané ako výdaj na voľnočasové aktivity 100,- eur a 150,- eur u druhého z detí mesačne, čo je 1.200,- a 1.800,- eur ročne, a v rovnakých sumách aj mesačné a ročné výdaje na ošatenie a obuv, súd tiež hodnotí ako nadštandardný a nedôvodný u detí vo veku 6 a necelé 2 roky, ako aj výdaj na športové potreby 60,- a 40,- eur mesačne. Taktiež neopodstatnený je výdaj uvedený ako : hračky, edukačné pomôcky u mal. B. 50,- eur mesačne čo činí 600,- eur ročne. Takýto výdaj ročne na hračky zrejme je neobjektívny a ani nežiaduci, pričom dieťa ma staršieho súrodenca a teda určite aj rôzne hračky po súrodencovi - sestre, pričom súd poukazuje aj na výchovné hľadisko.

35. Pokiaľ ide o matrikového otca, jeho príjem je cca 2.500,- eur mesačne v čistom. Otec dobrovoľne uhradza výživné vo výške 150,- eur na staršie dieťa a 110,- eur na mladšie dieťa, a to od januára 2023 do mája 2023 - vrátane, a teda celkovo uhradil na výživnom pre mal. B. sumu 750,- eur a na mal. B. sumu 550,- eur. Spolu 1.300,- eur.

Zdôrazniť však treba tú skutočnosť, že ide o matrikového otca a nie biologického, čo vyplýva zo stanoviska samotnej matky, nielen otca, a príjem matky je podstatne vyšší ako príjem otca.

Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi E., ktorý študuje a to vo výške 100,- eur určených rozhodnutím súdu č.k. 4P/206/2013, aj keď reálne platí vyššiu sumu /150,- až 200,- eur/, taktiež má výdaje na bývanie, stravu, ošatenie a pod. tak, ako je to horeuvedené.

Otec je vlastníkom rodinného domu evidovaného na LV XXXX, k. ú. D. P., nadobudnutého na základe darovacej zmluvy evidovanej pod V-XXX/XXXX zo dňa 7.4.2020- 628/20.

36. Výživné vo výške 230,- eur a 200,- eur mesačne súd určil od podania návrhu na súd, t. j. od 21.11.2022, a preto zároveň súd vyčísli dlžné výživné za obdobie od 21.11.2022 do 31.5.2023, po odrátaní už uhradeného výživného. V prevyšujúcej časti súd návrh ako nedôvodný zamietol.

Zo zhodných stanovísk rodičov vyplýva, že otec uhradza výživné pre deti v sume 150,- eur na staršie dieťa a 110,- eur na mladšie dieťa od januára 2023 do mája 2023, celkovo uhradil na výživnom pre mal. B. sumu 750,- eur a na mal. B. sumu 550,- eur.

Pre mal. B. teda za 6 mesiacov a 10 dní novembrových výživné činí 1.456,60 eur a po odrátaní uhradených 750,- eur je dlh 706,60 eur.

Pre mal. B. za 6 mesiacov a 10 dní novembrových výživné činí sumu 1.266,60 eur a po odrátaní uhradených 550,- eur je dlh 716,60 eur.

Dlžné výživné súd umožnil otcovi uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 100,- eur mesačne u každého z mal. detí tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku.

37. Súd styk otca s mal. deťmi neupravoval, nakoľko ani jeden z rodičov toto nepožadoval.

38. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, trojmo. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, v ktorej bola upravená starostlivosť o mal. dieťa, styk s mal. dieťaťom alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k mal. dieťaťu, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu možno vykonať zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazom pohľadávky, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.